

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2021 m. gegužės 11 d.
(OR. en)

8546/21

AGRI 207
AGRILEG 98
ENV 286

PRANEŠIMAS

nuo:	Pirmininkaujančios valstybės narės
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	Tyrimas dėl naujų genominių metodų statuso – <i>Pasikeitimas nuomonėmis</i>

Delegacijoms priede pateikiamas pirmininkaujančios valstybės narės informacinis pranešimas rengiantis pasikeitimui nuomonėmis pirmiau nurodyta tema 2021 m. gegužės 26–27 d. Tarybos (žemės ūkis ir žuvininkystė) posėdyje.

INFORMACINIS PRANEŠIMAS

Naujų genominių metodų statusas. Tolesnė veikla, susijusi su Komisijos tyrimu

1. Padaryta didelė pažanga vystant naujus genominius metodus, todėl kilo neaiškumų, ar tie nauji metodai patenka į genetiškai modifikuoto organizmo (GMO) apibrėžtį ir ar produktams, gautiems taikant naujus genominius metodus, taikomi Sąjungos teisės aktai dėl GMO.
2. Teisingumo Teismo sprendime byloje C-528/16 paaiškinta, kad naujiems mutagenizės metodams yra taikomi Sąjungos teisės aktai dėl GMO, visų pirma Direktyva 2001/18/EB. Tačiau kilo praktinių klausimų dėl produktų, kurių atveju negalima atskirti, ar jie gauti taikant naujus mutagenizės metodus, ar natūralios mutacijos būdu.
3. Taryba paprašė Komisijos pateikti tyrimą dėl naujų genominių metodų statuso pagal Sąjungos teisę atsižvelgiant į Teisingumo Teismo sprendimą byloje C-528/16. 2021 m. balandžio 29 d. Komisija pateikė tą tyrimą.
4. Tyrime daroma išvada, kad akivaizdžiai esama sunkumų įgyvendinant dabartinius teisės aktus dėl genetiškai modifikuotų organizmų ir tam reikalingas ginčytinas teisinis aiškinimas, kad būtų galima atsižvelgti į naujus metodus ir taikymo būdus. Yra aiškių požymių, kad jis neatitinka paskirties kai kurių naujų genominių metodų ir jų produktų atžvilgiu ir kad jį reikia pritaikyti prie mokslo ir technologijų pažangos.
5. Remdamasi tyrimo išvadomis, Komisija mano, kad būtina imtis veiksmų ne tik siekiant spręsti praktinius klausimus, dėl kurių pateiktas Tarybos prašymas, bet ir pasinaudoti inovacijų teikiama nauda siekiant prisidėti prie ES žemės ūkio maisto produktų sistemos tvarumo ir atsparumo, taip pat prie Europos žaliojo kurso tikslų, visų pirma „Nuo ūkio iki stalo“ ir biologinės įvairovės strategijų.

6. Komisija informavo Tarybą, kad ji ketina inicijuoti politikos veiksmus dėl augalų, išvestų taikant tikslinę mutagenę ir cisgenę, o tam reikės atlikti poveikio vertinimą. Komisija ketina toliau kaupti reikiamas mokslines žinias apie kitus organizmus (gyvūnus ir mikroorganizmus) ir kitus naujus genominius metodus, atsižvelgdama į galimus tolesnius politikos veiksmus.
7. Numatoma politikos veiksmas dėl augalų, išvestų taikant tikslinę mutagenę ir cisgenę, bus siekiama proporcingos atitinkamų augalinių produktų reguliavimo priežiūros, derinant aukštą saugos lygį ir aiškią pridėtinę vertę ūkininkams, visuomenei ir aplinkai.
8. Nauji genominiai metodai yra techniškai sudėtingas klausimas. Tai taip pat yra tema, dėl kurios suinteresuotieji subjektai ir visuomenė apskritai laikosi skirtingų ir dažnai skeptiškų nuomonių, ypač kai tai susiję su maisto gamyba. Politiniuose debatuose reikia atsižvelgti į visus skirtingus požiūrius ir pagrindinius aktualius klausimus.
9. Prašome ministrų 2021 m. gegužės 26–27 d. Žemės ūkio ir žuvininkystės tarybos posėdyje pasikeisti nuomonėmis remiantis šiais klausimais:
 - a) *Kokio laikotės požiūrio ir kokia apimtimi apskritai sutinkate su Komisijos tyrimo išvadomis, visų pirma dėl poreikio inicijuoti politikos veiksmus?*
 - b) *Ką manote apie ketinimą sutelkti dėmesį į augalus (veikiau nei į gyvūnus ir mikroorganizmus) ir ką manote apie tikslinę mutagenę bei cisgenę (veikiau nei kitus naujus genominius metodus)?*
 - c) *Kokia apimtimi moksliškai pagrįsti sprendimai turėtų būti priimami atsižvelgiant į: i) ne tik riziką, bet ir naujų genominių metodų naudą produktų tvarumo atžvilgiu ir ii) kitus teisėtus veiksnius, pavyzdžiui, vartotojų lūkesčius ir visuomenės požiūrį?*
 - d) *Kaip galime užtikrinti atviras ir dalyvaujamas diskusijas dėl naujo reglamento rengimo ir jo įgyvendinimo?*